

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb · T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551
www.hnb.hr

23. prosinca 2020.

Priopćenje o visini zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik

Uzimajući u obzir skorašnje stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama (u nastavku teksta: ZIDZOKI), koji donosi izmjene i u području zaštitnih slojeva kapitala, Hrvatska narodna banka donosi novu Odluku o primjeni zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik (u nastavku teksta: Odluka; "Narodne novine", br. 144/2020.), kojom se svim kreditnim institucijama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj propisuje obveza održavanja zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik u visini od 1,5% ukupnog iznosa izloženosti rizicima.

Stupanjem na snagu Odluke prestaje vrijediti prethodna Odluka o primjeni zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik ("Narodne novine", br. 78/2017.), kojom su bile propisane dvije stope ovoga zaštitnog sloja (1,5% i 3,0%) za dvije skupine kreditnih institucija, ovisno o vrsti, opsegu i složenosti njihovih poslova. Naime, budući da se zaštitni sloj za sistemski važne institucije i za strukturni sistemski rizik s primjenom ZIDZOKI-ja počinju zbrajati, više ne postoji potreba da se sistemski rizici koji proizlaze iz veličine pojedinih kreditnih institucija i koncentracije bankarskog sektora pokrivaju višom stopom zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik jer će se ti rizici pokrivati zaštitnim slojem za ostale sistemski važne kreditne institucije.

Odluka o visini stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik temelji se na redovitoj analizi strukturnih elemenata financijske stabilnosti i sistemskog rizika u gospodarstvu. Otprije umjereno visoke, strukturne ranjivosti sustava i izloženosti sistemskom riziku dodatno su se povećale nakon izbijanja pandemije koronavirusa. Razina javnog duga naglo je porasla zbog izdataka za financiranje mjera za ublažavanje negativnih učinaka pandemije i cikličkog pada prihoda, a znatan rast financiranja od strane domaćega bankarskog sektora i ostalih financijskih posrednika povećava rizike za financijsku stabilnost koji proizlaze iz otprije visoke povezanosti države i financijskog sektora. Nefinancijska su poduzeća, unatoč razduživanju prethodnih godina, krizu dočekala s relativno visokom razinom duga, a povećani rizik insolventnosti trenutačno je naglašeniji u segmentu malih i srednjih poduzeća, koja su više pogođena mjerama za kontrolu prenošenja virusa. Iako su financijske ranjivosti unutar sektora kućanstava manje izražene nego kod poduzeća, makroekonomske neravnoteže osobito su duboke na području tržišta rada.

Daljnji razvoj strukturnih ranjivosti i održivost duga svih sektora ovisit će o dinamici i strukturi gospodarskog oporavka. Važnu ulogu pritom će imati bankarski sektor, koji je ovu krizu dočekao vrlo dobro kapitaliziran i likvidan i koji nastavkom kreditiranja može pridonijeti bržem oporavku domaćega gospodarstva. U skladu s tim Hrvatska narodna banka odlučila je zadržati zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik u visini od 1,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku za sve kreditne institucije. Utvrđene ostale sistemski važne kreditne institucije od stupanja na snagu ZIDZOKI-ja osim toga bit će dužne održavati i zaštitni sloj za ostalu sistemski važnu instituciju u visini koja im je pojedinačno propisana.

Hrvatska narodna banka nastavit će redovito pratiti porast sistemskih rizika strukturne prirode uzrokovan krizom zbog pandemije koronavirusa te će po potrebi prilagođavati visinu zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik i ostale instrumente makrobonitetne politike.